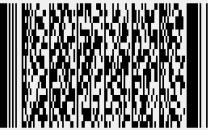

Ned, 20-10-2024, 12:08:17

Potpore

Svoju članarinu ili potporu za Portal HKV-a možete uplatiti i skeniranjem koda.

Otvorite svoje mobilno bankarstvo i skenirajte kod. Unesite željeni novčani iznos. U opisu plaćanja navedite je li riječ o članarini ili donaciji za Portal HKV-a.

Komentirajte**Telefon**

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

AKT

AKT d.o.o.
knjigovodstvo
i porezne
usluge

01/370-8106
akt@zg.t-com.hr
Sokolska 37
Zagreb

S HKV-om OD
POČETKA!

Poveznice

◻
◻
◻
Davor Dijanović

(Geo)političke teme i mete

Dr. sc. Nenad Pokos: Za demografsku obnovu je prekasno, umjesto toga bismo trebali razmišljati o ublažavanju negativnih demografskih trendova

Objavljeno: 06. listopada 2024.

1 komentar

Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (VI.)

Brojni su uzroci iseljavanja ljudi iz Republike Hrvatske. Bez dvojbe jedan od razloga su niske plaće, no prevladava mišljenje da je koruptivno-klijentalistički model jedan od ključnih uzroka iseljavanja jer ljudi ne vjeruju u promjene na bolje. Što o tome kažu istraživanja?

Sagledavajući podatke dva značajna istraživanja iz posljednjih godina o razlozima iseljavanja iz Hrvatske, dolazi se do sljedećih rezultata. Hrvatska udruga poslodavaca (HUP) provela je 2018. istraživanje među 661 hrvatskih građana koji su iselili iz Hrvatske nakon njenog ulaska u Europsku uniju. Ispitanici su kao najčešći razlog iseljavanja naveli „neorganiziranu i loše vođenu državu, nesposobne političare i političke stranke bez vizije“. Nakon toga slijedila je skupina odgovora nazvana „beznađe, besperspektivnost zemlje, propadanje države, društva i naroda“, a iduća kategorija odnosi se na „zapošljavanje podobnih, stranačkih ljudi, nepotizam i ‘rodake’“. Na četvrtu mjesto ispitanici su stavili „korupciju i kriminal u državi, u svim segmentima društva“ itd.

Za projekt „Mreža 2050. – Demografija, od izazova do odgovora“ čije je nositelj bio Svjetski savez mladih Hrvatska (SSMH), znanstvenici s Instituta za migracije i narodnosti proveli su 2021. kvantitativno istraživanje na 497 ispitanika, od kojih je većina napustila Hrvatsku između 2016. i 2021. U ovom istraživanju, kao najčešći razlozi iseljavanja navode se „bolji životni standard, mogućnost napredovanja, veća zarada i lakši pronašetak posla, dok je motivacija vezana uz poduzetničke aktivnosti bila vrlo niska“. U sklopu istog projekta, iste godine provedeno je i kvalitativno istraživanje u kojem je sudjelovalo 38 sudionika u dobi od 18 do 29 godina, a koji su tada živjeli u Hrvatskoj. Kao razloge mogućeg odlaska iz zemlje, najčešće su navodili „život u neuređenoj zemlji, nepotizam i nepovoljne političke prilike“.

Prema nekim istraživanjima gotovo pola milijuna ljudi napustilo je Hrvatsku od 2013., od kad je Hrvatska ušla u EU. Je li se moglo predvidjeti takav egzodus i jesu li političke strukture pasivno promatrале taj proces?

Premda su u prvom desetljeću ovog stoljeća mnoge države počele bilježiti snažno iseljavanje nakon ulaska u članstvo Europske unije, kao npr. Poljska, Rumunjska, Litva, Latvija itd., Hrvatska iz tih primjera nije ništa naučila, već je u tom pogledu u članstvo EU ušla sasvim nepripremljena te je proces iseljavanja prepušten stihiji. Već tada trebala se donijeti dugoročna strategija gospodarskog razvoja te u okviru nje migracijska politika, ali do danas još uvijek nemamo takav dokument od nacionalnog strateškog značaja.

Došlo je do osnivanja Ministarstva demografije i useljeništva. Je li to znak da je sazrela svijest o tome da je demografija ključno strateško pitanje?

Novoosnovano Ministarstvo demografije i useljeništva nije prvo koje u svom nazivu ima riječ „demografija“ jer je 2016. osnovano Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Pod nadležnošću tog ministarstva 2019. je izrađen Nacrt prijedloga strategije demografske revitalizacije RH, ali koji nikada nije pušten u javnu raspravu. To ministarstvo ukinuto je 2020. kada je njegove poslove preuzeo novoustrojeni Središnji državni ured za demografiju i mlade. Pod okriljem tog ureda donesena je u proljeće 2024. Strategija demografske revitalizacije RH do 2033., ali koja ne sadrži konkretnе mjere, već postavlja strateške ciljeve i smjernice kojima se predlaže smjer djelovanja javnih politika. Stoga se od novog ministarstva očekuje da napokon doneše sveobuhvatne demografske mjere za rješavanje demografskih problema.

Posljednjih godina govori se o povratku Hrvata u domovinu kao od jednoj mjeri demografske obnove. Što bi po Vama hrvatska država trebala napraviti kako bi se iseljene Hrvate privuklo na povratak u Hrvatsku?

Jedan od osnovnih uvjeta za povratak u Hrvatsku je podizanje životnog standarda odnosno kupovne moći. Među članicama EU, Hrvatska je prošle godine dosegla 76 % prosječnog standarda EU-a odnosno BDP-a po stanovniku. Time Hrvatska s Mađarskom dijeli 22. od 27 mjeseta, a ispod nas su Slovačka, Latvija, Grčka i Bugarska. S druge strane, Irska je na 112 % iznad prosječnog standarda EU, Nizozemska na 30 %, Danska na 28 % itd.

HR kalendar

- 19. listopada 1403. Hrvoje Vukčić Hrvatinić postaje kralj. namjesnik Hrv. i Bosne
- 19. listopada 1874. svečano otvoreno moderno Sveučilište u Zagrebu
- 19. listopada 1990. velikosrpski osvajači minirali Splitsku prugu
- 19. listopada 1992. – ratna zbivanja
- 19. listopada 1993. – ratna zbivanja
- 20. listopada 1770. rođen Janko Drašković
- 20. listopada 1991. – ratna zbivanja
- 20. listopada 1993. – ratna zbivanja

Pretraži hkv.hr

POBOLJŠA Google

Kontakti**KONTAKTI**

Telefon Tajništva
+385 (0)91/728-7044

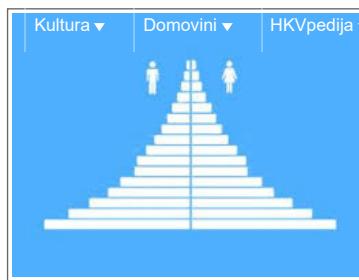
Elektronička pošta Tajništva
tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva
urednistvo@hkv.hr

Smatra s **Izdvojeno** anje BDP-a po stanovniku na razinu između 80 i 90. U treba smanjiti iseljavanje, a potaknuto povratak u domovinu iseljenika koji su se iselili zbog ekonomskih razloga u razvijenije članice. Osim toga, povratnici bi trebalo olakšati pronađenje posla te mogućnosti napredovanja što mnogi iseljenici ističu kao razloge zbog čega su otišli iz zemlje. Naravno, trebalo bi sustavno suzbijati korupciju te iskorijeniti nepotizam i klijentelizam.

Snaženje

Svi
članci
na
Portalu
su

smješteni ovisno o
sadržaju po rubrikama.
Njima se pristupa preko
glavnoga izbornika na [vrhu
stranice](#). Ako se članci ne
mogu tako naći, i tekst i
slike na Portalu mogu se
pretraživati i preko
[Googlea](#) uz upit (upit treba
upisati bez navodnika):
„traženi_pojam
site:hkv.hr“.

Uz one iseljene tijekom posljednjih 10 ili 30 godina postoje i stariji naraštaji iseljenika. Neka su preliminarna istraživanja pokazala da bi se, primjerice, više od 35 posto potomaka Hrvata u Argentini željelo doseliti u Hrvatsku. Koliko je to realno? Kakva je percepcija Hrvatske kod potomaka Hrvata u Južnoj Americi i koliko je kod njih jak hrvatski identitet?

Što se tiče Hrvata u Argentini, najčešće se smatra da njihov broj, te broj njihovih potomaka iznosi između 200 i 250 tisuća. U toj državi funkciraju brojne udruge koje se bave očuvanjem hrvatskog identiteta i brinu o suradnji s matičnom domovinom. Međutim, posljednjih pet godina tj. između 2019. i 2023. u Hrvatsku je iz Argentine doselilo svega 292 stanovnika. Od ostalih južnoameričkih država, u istom razdoblju iz Čilea je doselilo 132 stanovnika, iz Perua njih 130, iz Venezuele 76 osoba itd. Iz navedenoga se može zaključiti kako još uvek u tim državama nema većeg interesa za povratak ili doseljenje u Hrvatsku. Ilustracije radi, ovih dana objavljeni su podaci kako trenutno iz Nepala imamo oko 25 tisuća radnika, iz Indije 15 tisuća, Filipina 10 tisuća, Bangladeša blizu 10 tisuća itd.

Je li potomcima Hrvata koji žive u, primjerice, Južnoj Americi i Australiji jednostavno dobiti hrvatsko državljanstvo ili postoje kao i u mnogim drugim područjima velike birokratske prepreke?

Iako je od početka 2020. dobivanje hrvatskog državljanstva za iseljenike i njihove potomke olakšano, to nije dovelo do značajnijeg porasta primljenih u hrvatsko državljanstvo. Primjerice, u Čileu je dobivanje državljanstva veoma komplikirano ponajprije zbog velike udaljenosti brojnih dijelova zemlje od hrvatskog konzulata. Prema najavama iz vladajućih struktura, do hrvatskog državljanstva bi se uskoro trebalo doći znatno brže i lakše.

Kako, prema Vašem mišljenju, najuspješnije potencijalne povratnike integrirati u hrvatsko društvo i tržište rada?

Posljednjih godina Središnji državni ured za Hvate izvan RH učala mnogo napora za integraciju povratnika u hrvatsko društvo. Tako potencijalnim povratnicima i poduzetnicima među njima, pružaju sve potrebne informacije i pomoći u rješavanju pravnih i drugih pitanja. Time je uključena i pomoći mentora ili savjetnika pri početnoj integraciji u hrvatsko društvo pružanjem konkretnе pomoći pri rješavanju brojnih pitanja u vezi njihova nastanjenja ili stupanja u poslovni odnos u RH.

Osim povratak iseljenih Hrvata, dakako, nužne su i druge mjere demografske obnove, posebno s obzirom na činjenicu da posljednjih godina svjedočimo znatno višem prirodnom padu broja stanovnika. Koje biste ključne mjere predložili?

O mjerama ne bih htio govoriti jer smo danas mogli čuti kako će Ministarstvo demografije za 15-ak dana izaći s paketom mjeru.

Naslov novinarskog projekta koji provodimo jest: „Demografska obnova: mogućnost ili utopija?“. Što biste zaključili: postoji li mogućnost demografske obnove?

Za demografsku obnovu je prekasno te bismo umjesto toga trebali razmišljati o ublažavanju odnosno zaustavljanju negativnih demografskih trendova iako će za to trebati veliki napor. Velik uspjeh bio bi da se broj iseljenih smanji

ispod 30 tisuća što je posljednji put zabilježeno 2015. te da nam se broj živorođene djece više ne smanjuje tako drastično iz godine u godinu jer se npr. 2014. rodilo 39,5 tisuće djece, a prošle godine tek njih 32,2, tisuće. Ove godine zabilježit ćemo novi neslavni rekord po broju rođene djece što je donekle i razumljivo jer iz godine u godinu imamo sve manji broj žena u fertilnom razdoblju. Ako uzmemmo samo u obzir broj žena u dobroj skupini 20 – 34 godina, što u Hrvatskoj čini „najreproduktivniju“ dob jer su npr. prošle godine žene u toj dobi rodile 74 % ukupnog broja djece, njihov udio u ukupnom broju žena 1991. iznosio je 21 %, a po popisu 2021. tek 15,9 %. Stoga

bi se daljnji pad broja rođene djece mogao zaustaviti samo povećanjem totalne stope fertiliteta, a koja se odnosi na prosječan broj živorođene djece po ženi u svom fertilnom razdoblju, a taj se porast ne može ostvariti ako se napokon ne donesu konkretne mjere populacijske politike.

Razgovarao: Davor Dijanović

Tekst je dio niza „Demografska obnova: mogućnost ili utopija?“, a na Portalu HKV-a objavljen je u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2024. godini Agencije za elektroničke medije. Prenošenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Povezano

D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (I.)

D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (II.)

- D. Dijano **Izdvojeno** Ška obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (III.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (IV.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (V.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (VII.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (VIII.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (IX.)
- D. Dijanović: Demografska obnova Hrvatske: mogućnost ili utopija? (X.)

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA**Remember Him Wait Till You See Him**

Daily Sport X

3 days ago · 4 comments

**D. Dijanović:
Demografska
obnova: ...**

2 days ago · 5 commen

**Hezbollah naj
eskalaciju rat
Izraelom nak**